

Liiklusohutus laste ja nende vanemate seas

aprill-mai 2012

Sisukord

1

Helkuri kandmine pimedal ajal 6

2

Turvavöö kinnitamine autoga sõites 10

3

Ohutust käitumisest liikluses rääkimine koolides ja lasteaedades 14

uuringu eesmärk

Laste liiklusohutuse uuringut on TNS Emor Maanteeameti tellimusel korraldanud 2006. aastast. Ka seekord on uuringu põhieesmärk teada saada laste hinnang enda ja vanemate käitumisele helkuri, turvavöö ja kiivri kasutamisel, millised on neis aastaga toimunud muutused.

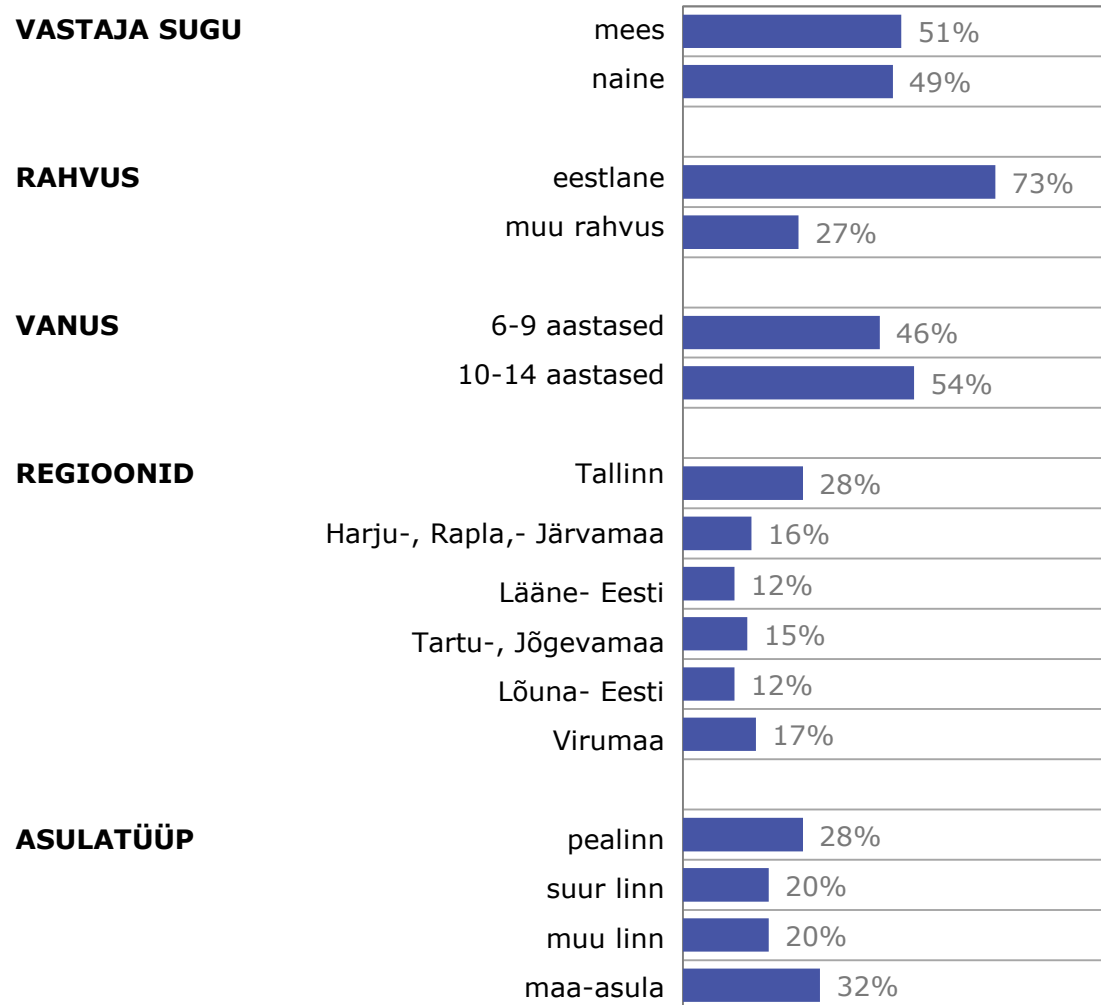
- ❑ Kiivri kasutamise kohta küsime lastelt 2011.a sügisel, st vahetult pärast rattahooaega.
- ❑ Kevadise uuringu käigus keskenduti järgmistele teemadele:
 - helkuri kandmine laste ja nende vanemate seas
 - turvavöö kinnitamine autoga sõites nii laste kui nende vanemate puhul.

uuringu valim ja metoodika

- ❑ Uuring viidi läbi personaalintervjuudena TNS Emori CAPI-bussi raames korraldatava Laste Omnibussi osana. Seega uuringu valim on koostatud vastavalt CAPI-bussi valimi metoodikale.
- ❑ Sihtrühm: 6-14-aastased lapsed/noored
 - Eesti Statistikaameti andmetel elab Eestis 113 552 last-noorukit vanuses 6-14 aastat (seisuga 01.01.2012).
- ❑ Valim: planeeritud valim 300 last, tegelikult vastas 298 last.
 - Valim on esinduslik 6-14-aastaste elanike suhtes ning see moodustati "isekaaluvana", st kasutati üldkogumi proportsionaalset mudelit, kus kõik küsitletud inimesed esindasid võrdset arvu üldkogumi inimesi.
- ❑ Küsitlus toimus perioodil: 11.-25. aprill

uuringule vastanud laste profiil vastab Eesti 6-14-aastaste laste jaotusele

(% kõikidest vastajatest, n=298)

1

helkuri kandmine pimedal ajal

helkurit kannab üha rohkem lapsi ja lapsevanemaid

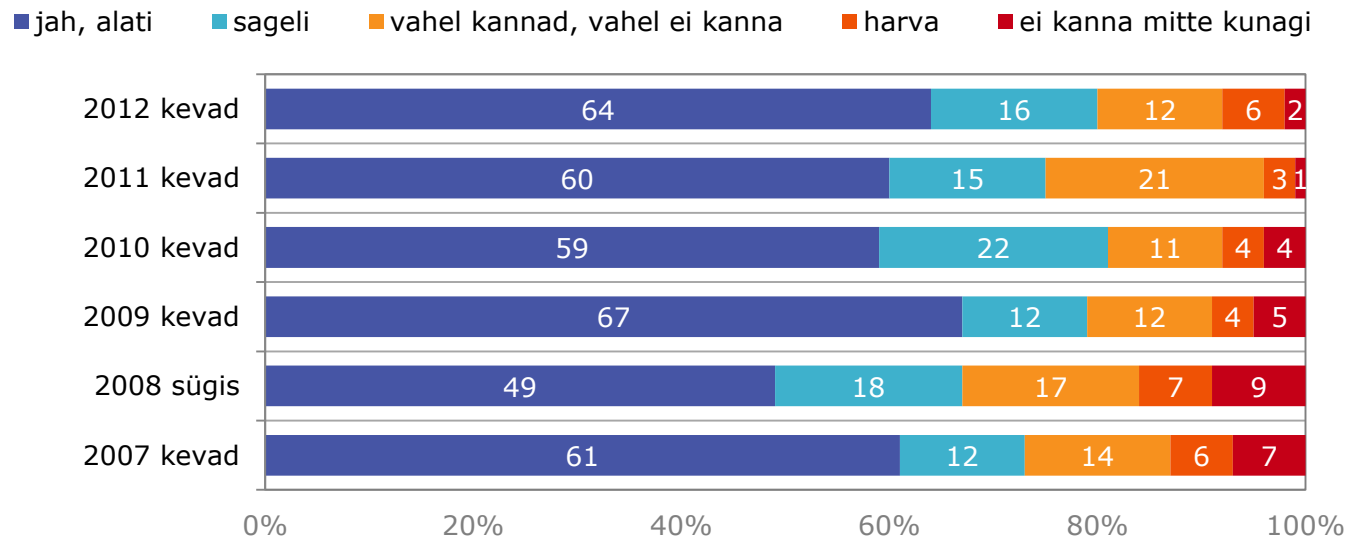
- ❑ 64% lastest kannab pimedal ajal alati helkurit. See näitaja on eelmise aastaga võrreldes tõusnud (4% võrra). Nende laste arv, kes ei kanna helkurit mitte kunagi või harva on väga väike – 8%. See annab tunnistust sellest, et teadlikkus helkuri vajalikkusest kasvab ning selle kandmine on saanud omaseks.
 - Endiselt on aktiivsemad helkuri kandjad 6-9 aastased ja Lõuna-Eesti ning väiksemate linnade lapsed .
 - Võrreldes 2010.aasta kevadega on sel aastal helkurit kandvate laste arvu olulisel määral kasvatanud Tallinn, Lõuna-Eesti ja väiksemad linnad.
 - Helkuri kasutamine on samuti kasvanud naiste ja venekeelsete inimeste seas.
 - Probleemaatiliseimateks sihtrühmadeks on posid ja 10-14aastased lapsed, kes ei küündi isegi Eesti keskmiseni.
- ❑ Lapsevanemate puhul võib täheldada jätkuvalt paranevat trendi helkuri kandmises. Lapsevanematest kannab lapse sõnul alati helkurit 57% ning see näitaja on eelmise aastaga võrreldes kasvanud. Neid lapsevanemaid, kes kannab helkurit harva või ei kanna kunagi jääb aina vähemaks.
 - Ka see aasta on piirkonniti helkuri igapäevases kandmises suured erinevused - keskmisest vähem on helkuri kandjaid endiselt Tallinna ning Tartu- ja Jõgevamaa lapsevanemate seas.
 - Keskmisest vähem kannavad helkurit mehed.
 - Keskmisest tublimad helkuri kandjad on aga endiselt Virumaa ning Lääne- ja Lõuna-Eesti lastevanemad.
 - Asulatüüpidest on aktiivseimad maa-asulate elanikud, kus on helkuri kandmine ka oluliselt kasvanud.
 - Märkimisväärselt on helkuri kandmine kasvanud Põhja ja Lõuna-Eesti lapsevanemate seas.

Helkuri kandmine pimedal ajal

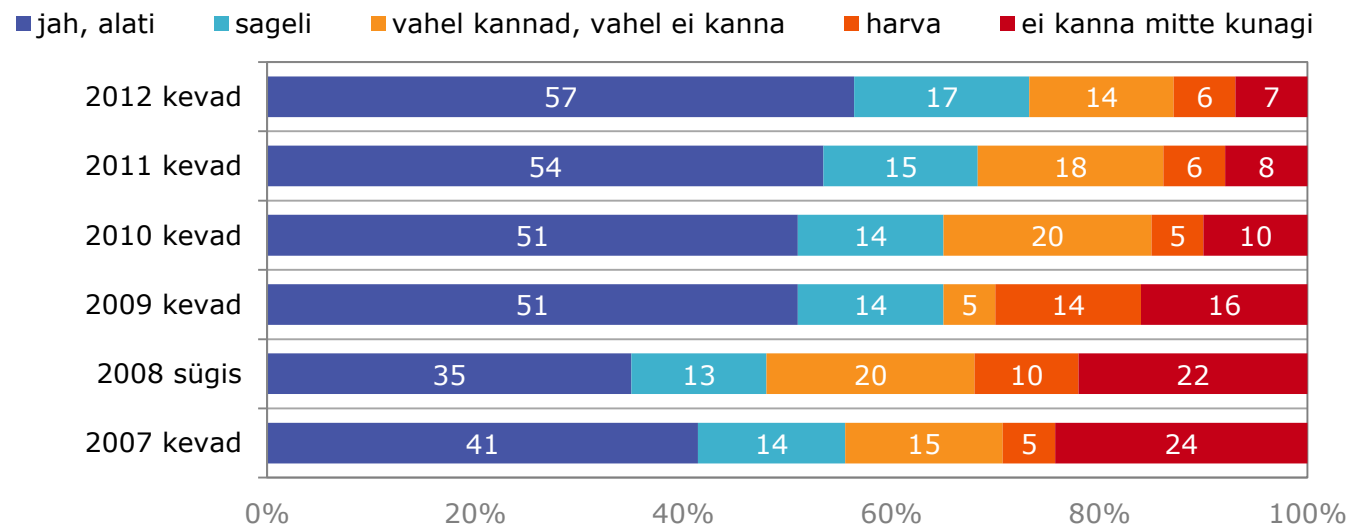
helkuri kandmine pimedal ajal

(% kõikidest vastajatest, n=298)

Kas Sa kannad pimedal ajal väljas olles helkurit?

Kas Sinu ema ja isa kannavad pimedal ajal väljas olles helkurit?

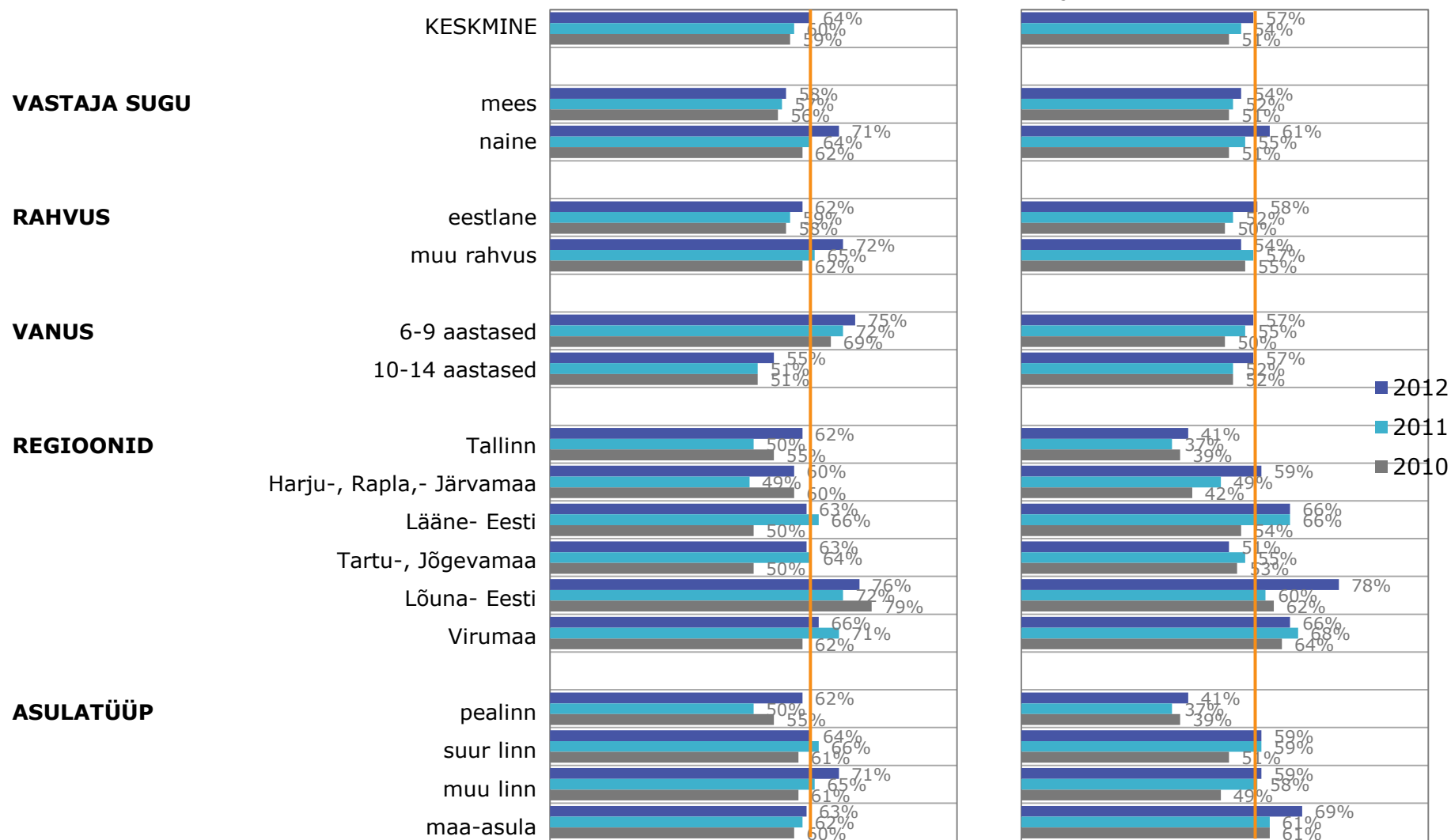
Helkuri kandmine pimedal ajal

helkuri kandmine sihtrühmades

(% kõikidest vastajatest sihtrühmas)

kannab alati helkurit, n=195

ema ja isa kannavad alati helkurit, n=173

Helkuri kandmine pimedal ajal

2

turvavöö kinnitamine autoga sõites

valdav enamus lastest ja nende vanematest kinnitab turvavöö

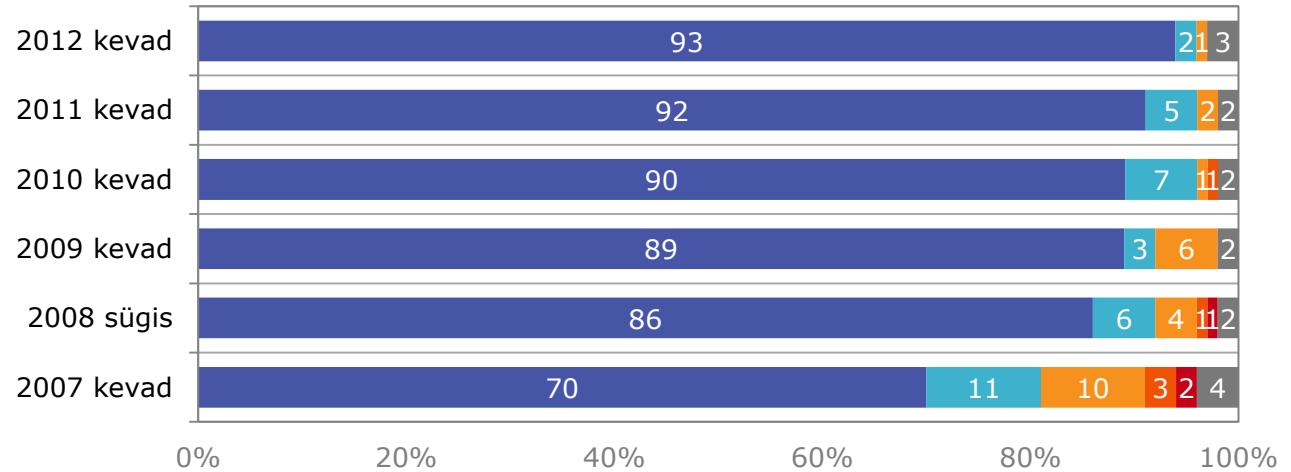
- Turvavöö kinnitamisest on nii laste kui ka nende vanemate jaoks saanud igapäevase autosõidu loomulik osa – jätkuva trendina kinnitavad peaaegu kõik lapsed ja lapsevanemad sõidu ajal alati turvavöö. Sarnaselt viimasele kolmele aastale ei tunnistanud ükski laps, et tema või tema vanemad turvavööd kunagi ei kinnitaks.
 - Keskmisest harvemini kinnitavad turvavöö Lääne-Eesti ja Virumaa lapsed ja nende vanemad, samuti suuremate ja väiksemate linnade elanikud – nendes kohtades on turvavöö kinnitamise näitajad võrreldes eelmise aastaga ka mõnevõrra langenud.
 - Keskmisest tublimad turvavöö kinnitajad on Lõuna-Eesti ja Tallinna lapsed ja nende vanemad. Tallinnas on toimunud ka oluline tõus turvavöö kinnitamise osas.

turvavöö kinnitamine autoga sõites

(% kõikidest vastajatest, n=334)

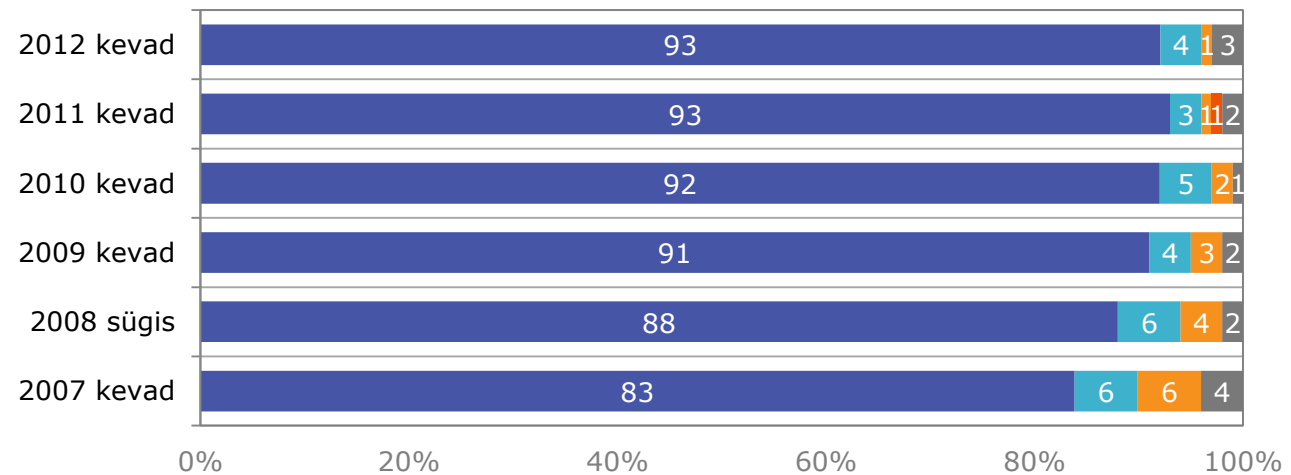
Kui Sa sõidad autos, kas Sul on turvavöö ... ?

■ alati kinni ■ sageli kinni ■ vahel kinni, vahel ei ■ harva kinni ■ ei ole kunagi kinni ■ ei sõida autoga

Kui Su ema ja isa sõidavad autoga, kas neil on turvavöö ... ?

■ alati kinni ■ sageli kinni ■ vahel on kinni, vahel ei ole kinni ■ harva on kinni ■ ei ole mitte kunagi kinni ■ ema ja isa ei sõida autoga

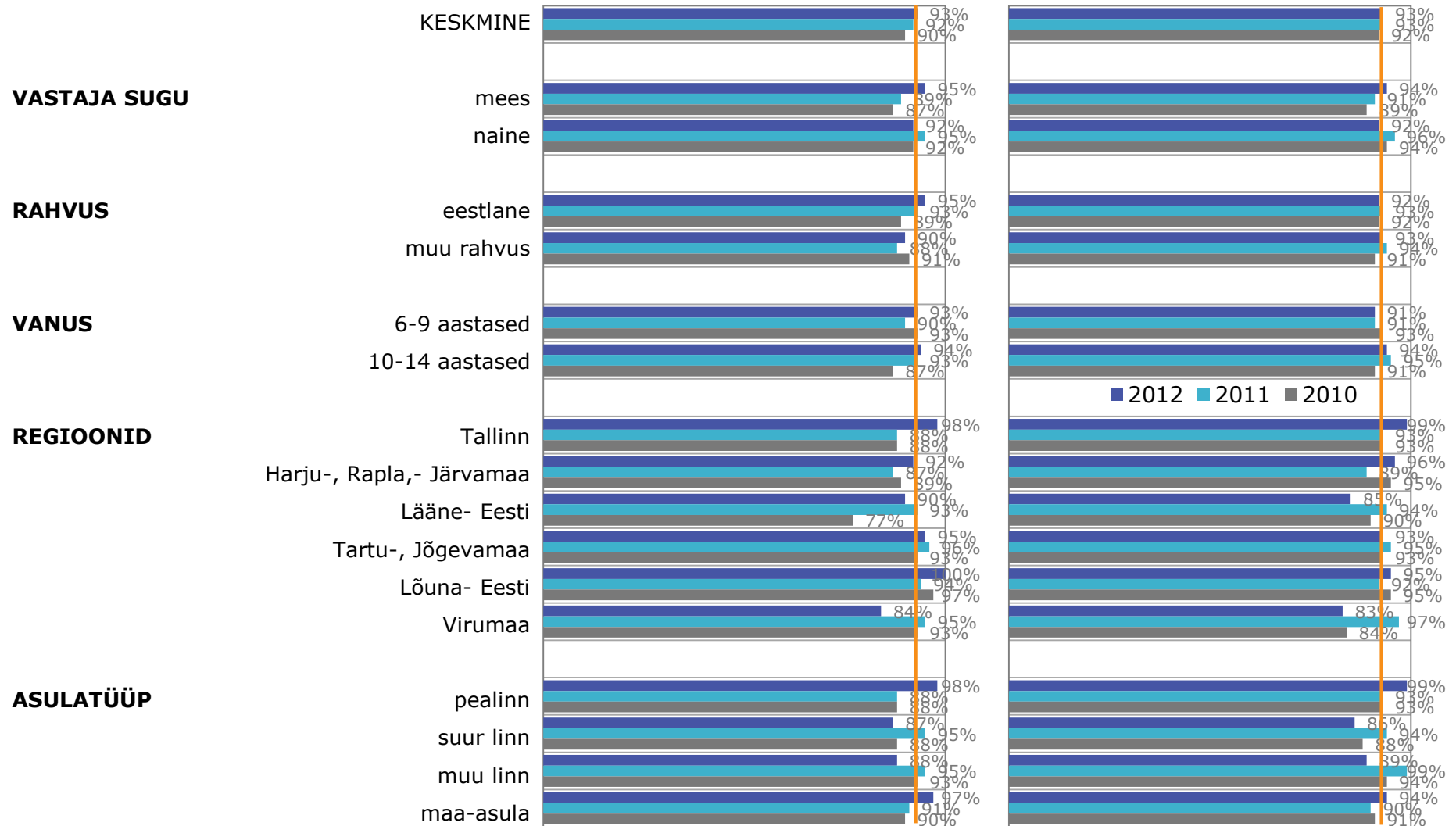
turvavöö kinnitamine autoga sõites

turvavöö kinnitamine sihtrühmades

(% kõikidest vastajatest sihtrühmas)

Kinnitab alati turvavöö, n=276

ema ja isa kinnitavad alati turvavöö, n=274

turvavöö kinnitamine autoga sõites

2

ohutust käitumisest liikluses rääkimine
koolides ja lasteaedades

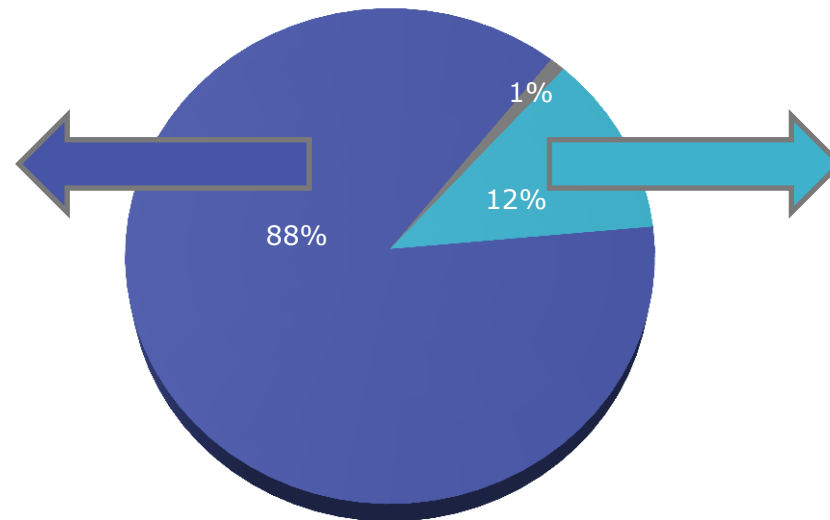
lastele räägitakse ohutust käitumisest liiklusest nii koolides kui ka lasteaedades

- Lastele räägitakse ohutust käitumisest liiklusest nii koolides kui ka lasteaedades. 95% koolilastest ning 76% lasteaialastest väidavad, et neile õpetatakse seda, kuidas tuleb liikluses ohutult käituda.
 - Tartu regiooni, Virumaa ja suuremate linnade (va pealinn) koolides räägitakse ohutust liiklusest keskmisest mõnevõrra vähem. Keskmisest mõnevõrra rohkem aga räägitakse Põhja-Eesti koolides ning väiksemate linnade ja maapiirkondade koolides.

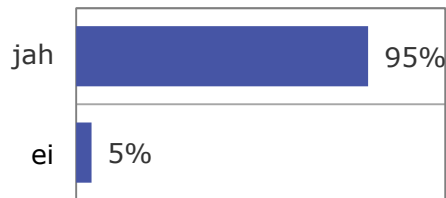
ohutust käitumisest liikluses rääkimine koolides ja lasteaedades

Kas Sa käid lasteaias või koolis?

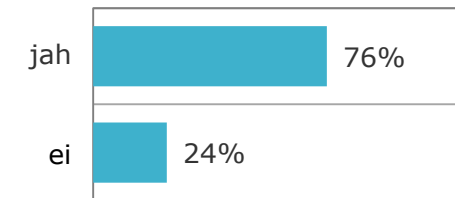
- lasteaias
- koolis
- ei käi lasteaias, ei käi koolis.

Kas Sinule räägitakse ja õpetatakse koolis, kuidas tuleb liikluses ohutult käituda?

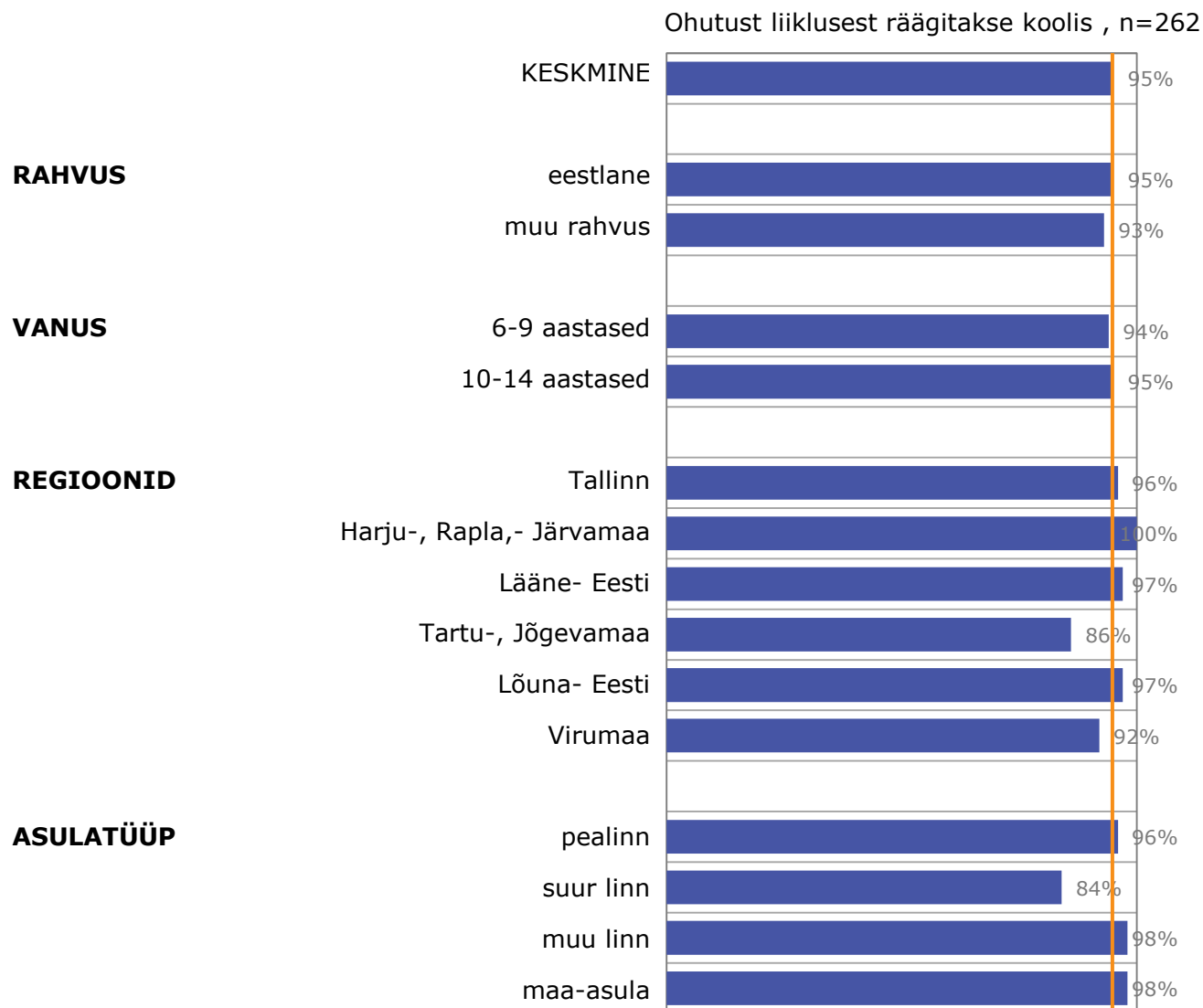

Kas Sinule räägitakse ja õpetatakse lasteaias, kuidas tuleb liikluses ohutult käituda?

ohutust käitumisest liikluses rääkimine koolides

(% kõikidest vastajatest sihtrühmas)

projekti töörühm ja kontaktandmed

Töörühm:

- Maanteeameti kontaktisik: Vitali Nester
- Aruande koostaja: Tatjana Kriger
- Jooniste kujundaja: Grete Maria Vürst
- Küsitlustöö koordineerija: Kaja Ruuben
- Programmeerimine: Mare Lepik
- Andmetöötlus: Aivar Felding

Kontaktandmed:

- Telefon: 626 8444
- Faks: 626 8501
- E-mail: tanja.kriger@emor.ee
- E-mail (üld): emor@emor.ee
- Aadress: www.emor.ee
A.H.Tammsaare tee 47
11316 Tallinn

Küsimustik

Järgnevaid küsimusi küsitakse 6-14-aastastelt lastelt kevadperioodi laste OB-s

Q1 T: Kas Sa kannad pimedal ajal väljas olles helkurit?

- ...jah, alati
- ...sageli
- ...vahel kannad, vahel ei kanna
- ...harva
- ...ei kanna mitte kunagi

Q2 T: Kas Sinu ema ja isa kannavad pimedal ajal väljas olles helkurit?

- ...jah, alati
- ...sageli
- ...vahel kannavad, vahel ei kanna
- ...harva
- ...ei kanna mitte kunagi

Q3 T: Kui Sa sõidad autos, kas Sul on turvavöö ...?

- ...alati kinni
- ...sageli kinni
- ...vahel kinni, vahel ei ole kinni
- ...harva kinni
- ...pole kunagi kinni
- ...Sa ei sõida autoga

Q4 T: Kui Su ema ja isa sõidavad autoga, kas neil on turvavöö ...?

- ...alati kinni
- ...sageli kinni
- ...vahel kinni, vahel ei ole kinni
- ...harva kinni
- ...pole kunagi kinni
- ...ema ja isa ei sõida autoga

Järgnevaid küsimusi küsitakse 6-8- aastastelt lastelt

Q5 T: Kas Sa käid lasteaias või koolis?

- ...lasteaias
- ...koolis
- ...ei käi lasteaias, ei käi koolis.

Juhul kui Q5=1:

Q6. Kas Sinule räägitakse ja õpetatakse lasteaias, kuidas tuleb liikluses ohutult käituda?

- Jah
- Ei

Järgnev küsimus küsitakse 9-aastastelt ja vanematelt lastelt, kui Q5=2:

Q7. Kas Sinule räägitakse ja õpetatakse koolis, kuidas tuleb liikluses ohutult käituda?

- Jah
- Ei